

Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Iskola
7150 Bonyhád, Kossuth Lajos utca 4.

Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny

Vármegyei forduló

2025. jan. 23.

4. osztály

tanuló neve

tanuló iskolája

A dolgozatoknak 2025. január 31-ig be kell érkezniük postán a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Iskola 7150 Bonyhád, Kossuth L. utca 4. címre. A borítékra szíveskedjenek ráírni a megyéjük és a verseny nevét!

Tollbamondás pontszáma		
Szövegértés pontszáma		
Helyesírási teszt pontszáma		
Összesített pontszám		

A feladatokat összeállította:

Kutnyánszkyne Bacska Eszter mesterpedagógus

Lenczné Vrbovszki Judit Anikó szaktanácsadó

Unti Judit mesterpedagógus

Lektorálta:

Káizer Bernadett szaktanár

A verseny fővédnökei:

Dr. Simoncsics Péter nyelvész, docens

Dr. Nagy Imre professor emeritus PTE

Tollbamondás

[illegible]

SZÖVEGÉRTÉS

Olvasd el figyelmesen a szöveget, majd válaszolj a kérdésekre!

Hogyan legyünk híres emberek?

Olvasztatok már híres emberek életrajzát? Egy fontos, diákkorhoz kapcsolódó tevékenység gyakran szerepel bennük. Próbáld kitalálni az itt következő meghatározásból, mi lehet az! *Középiskolai tanulók iskolán belüli köre, melyben tanári irányítással irodalmi, művészeti és tudományos kérdésekkel foglalkoznak; gyakorolják magukat az előadásban és a vitában, illetve irodalmi próbálkozásait mutatják be. Igen, valószínűleg most ismerkedtél meg az önképzőkör fogalmával.*

Simon Ferenc még 1909-ben írt erről: az önképzőkörök fontos szerepéről szerinte köztudomású, hogy nagy íróink legtöbbjének pályájára milyen nagy, sőt döntő befolyást gyakorolt. Azt is kiemelte, hogy az önállóság fejlesztésének nevelési szempontból is kiemelkedő hatása van a fiatalokra.

Tudtad, hogy Petőfi Sándor életében is meghatározó volt az önképző? 1841 októberében fölvtették a pápai kollégiumba. Tevékenyen részt vett az önképzőkör munkájában, itt ismerkedett meg Jókai Mórral. Később mindketten elismertté váltak a magyar irodalomban.

Lotz János ötödik osztályos korában, 1927-ben lett tagja a Petőfi Sándor Önképzőkörnek. A bonyhádi gimnázium öntevékeny csoportját 1908-ban alapították a többi kör célkitűzéseivel összhangban. Verseket, retorikai beszédeket írtak, majd ezeket adták elő a gyűléseken. Tudományos kutatásokat is folytattak, amelyeket ismertettek a diáktársak előtt. A pályázatokon Lotz mindig sikert aratott, pénzjutalmat kapott az első helyezésekért.

Feladatok

1. Melyik állítás igaz a bonyhádi gimnázium önképzőkörére Lotz idején?

7/

Tégy + jelet, ha igaz, és – jelet a pontozott vonalra, ha nem igaz az állítás!

Csak a szövegben szereplő információkat vedd figyelembe!

Az önképzőkörök céljai:

- Támogatja és népszerűsíti a diákok tudományos tevékenységét.
- Önálló, tanári vezetés nélkül is munkafeltételeket biztosít a diákoknak.
- Diáktudományos rendezvények megszervezése.
- Az iskola neves személyiségeinek és gyűjteményeinek ismertetése.
- Természeti, történelmi, építészeti és néprajzi nevezetességek bemutatása.
- Irodalmi, művészeti és tudományos témájú pályázatok meghirdetése.
- A különböző utazások és kirándulások anyagi támogatása.

2. Húzd alá azokat a fogalmakat, amelyek nem játszhatnak szerepet az önképzőkben!

3/

baráti kapcsolatok

rangsorok felállítása

vitakészség fejlesztése

tagok kiválogatása

tanórai felelés

sporttevékenység

3. Tedd időrendbe az alábbi eseményeket!

5/

Az időben hozzánk legközelebbi időponttal kezd a számozást!

- a) A bonyhádi gimnázium önképzőkörének alapítása.
- b) Simon Ferenc nagyra értékeli az önképzést.
- c) Lotz második éve tagja a gimnázium önképzőkörének.
- d) Petőfi beiratkozik a pápai kollégiumba.
- e) Lotz János híres nyelvész lett.

4. Válaszd ki a felsorolásból a hiányzó helyekre illő szavakat!

5/

Egy szó kimarad.

világ oktatás műveltség folyamat művelődés önképzés

Az önfejlesztés olyan, amelynek során tudatosan igyekszünk jobbitani képességeinket életünk különböző területein. Valakinek az iskolán kívüli, rendszeres nélküli, saját erejéből történő önkéntes tanulása és-e/-a. A/az nélkülözhetetlen eszköze annak is, hogy a szüntelenül átalakuló.....-ban/-ben a kihívásokra az érintettek képesek legyenek önmagukat felkészíteni.

Összesen: 20 pont**Elért pontszám: _____**

Helyesírási feladatok**1. Húzd alá mindegyik sorban azt a szót, amelyet hibásan írtunk!****4/**

- a) Kölcsey Ferenc, Kossuth Lajos, Kodály Zoltán, Weöresmarthy Mihály
- b) Bulgária, Cseorszag, Finnország, Argentína
- c) újdonság, újabb, újjong, újít
- d) hidtem, tudtam, maradtam, küldtem

2. Írd le a vonalra kijavítva az alábbi népdalcímek közül azokat, amelyekben helyesírási hibát találsz!**A hibátlanokat pipáld ki!****12/**

Aranyalmás az én sejem keszkenőm _____

Sárgarépa, petrezsejem, kukoricaszár _____

Két út van előttem _____

Harakszom az olyan szóra _____

Eltörött a kútam gémje _____

Kerek az én szoknyám alja _____

Nincs szebb lány a Magyar lánynál _____

Fel másztam az eperfára _____

A karádi falu végén _____

Villásfarku fecske _____

Még azt mongyák, nem illik _____

A Kassai szőlőhegyen két száll vessző _____

3. Döntsd el, hogy a táblázat első oszlopában lévő szavak aláhúzott betűit rövid vagy hosszú magánhangzóval kell-e írni! Tegyél X-et a megfelelő helyre!**10/**

Szó	Rövid magánhangzóval kell írni	Hosszú magánhangzóval kell írni
Pl.: h__zik (i/í)		X
t__zes (ü/ű)		
ny__lvánosság (i/í)		
gy__jtő (ü/ű)		
__zletes (i/í)		
s__lyzó (u/ú)		
megsz__nik (ü/ű)		
b__ntetés (ü/ű)		
__tunk (u/ú)		
b__rkózik (i/í)		
bizony__tvány (i/í)		

4. Milyen betűt vagy betűket kell oda írni, ahol hosszú cs hangot ejtünk?**10/**

va____ág, re____en, fű____etek be, bará____ág, sie____ég, szaba____ág, mula____ág, fára____ág,
imá____ág, kilo____an

5. Döntsd el, melyik a helyesen írt szó, majd írd a megfelelő számot vagy betűjelet az üresen maradt helyre!**12/**

1: az első a jó

2: a második a jó

X: mindkettő jó

0: egyik sem jó

1	2	
Pitypang utca	Szabadság Tér	
meg akarta venni	megakarta venni	
be-gu-bód-zik	nind-zsa	
9-cel	9-el	
len	lenn	
Megne edd!	Meg ne edd!	
Lázár Ervin általános iskola	Lázár Ervin Álltalanos Iskola	
Makói hagyma	makói hagyma	
csuklya	csukja	
Károlyjal	Károllyal	
kulcsal	kulccsal	
Nivea Krém	Nivea krém	

6. L vagy ll? Egészítsd ki a szavakat az l betű megfelelő hosszúságú alakjával!**12/**

tő____ed, á____vány, á____omás, sza____ag, kiá____tás, kiá____ítás, ku____ancs, á____am, á____cáz, á____dozat,
te____ik, vaní____ia

Összesen: 60 pont**Elért pontszám: _____ pont**